

Talepunkt til fælles samråd i FEU og FIU 27. juni vedr. EU's landeanbefalinger

25. juni 2018
F5/CHRNA

Indledning

Vi er kommet til den tid på året, hvor vi vedtager anbefalinger om den økonomiske politik til hinanden i EU.

Det går generelt godt for økonomien i EU. Væksten i 2017 (2,4 pct.) var den højeste i 10 år og ledigheden nærmer sig niveauet fra før krisen (den skønnes at ville udgøre 7,1 pct. i 2018 mod 10,9 i 2013 da den var højest).

Væksten drives af gode globale konjunkturer, men de mange reformer, der er blevet gennemført i de seneste år, er også en væsentlig årsag til, at det nu går bedre.

Der er dog stor forskel på situationen i de enkelte EU-lande: Flere lande nærmer sig eller oplever fuld beskæftigelse, har styr på de offentlige finanser og udsigt til pæn vækst i de kommende år.

Omvendt er en række lande fortsat tynget af økonomiske ubalancer og dårlige økonomiske strukturer.

Der er desværre flere lande, som ikke er tilstrækkeligt godt forberedt til en konjunkturedgang.

Høj gæld i flere EU-lande gør økonomierne meget sårbare overfor rentestigninger. Og mange lande er fortsat langt fra deres strukturelle budgetmål. Det giver kun begrænset mulighed for at benytte finanspolitikken til at holde hånden under beskæftigelse og vækst, når konjunkturerne vender.

En række lande bør også gøre mere for at sikre den nødvendige fleksibilitet på arbejdsmarkedene og velfungerende produktmarkeder, der gør økonomierne tilpasningsdygtige og bedre til at absorbere økonomiske stød. Det øger risikoen for en ny markant stigning i ledigheden ved et omslag.

EU-landenes strukturelle problemer og ubalancer skal adresseres nationalt. (De enkelte landes ansvar for at gennemføre reformer og opbygge finanspolitiske buffere burde fylde mere i de igangværende diskussioner om styrkelsen af ØMU'en). Jeg håber, at anbefalingerne, som vi tilsluttede os på ECOFIN i sidste uge (22. juni), kan bidrage til en styrket reformindsats i de kommende år.

Landeanbefalingerne

Anbefalingerne til EU-landene afspejler bl.a. Kommissionens prioriteter fra vækstundersøgelsen om fremme af investeringer, gennemførelse af strukturreformer og ansvarlig finanspolitik.

Anbefalingerne afspejler også de landespecifikke udfordringer, som blev identificeret i Kommissionens landerapporter fra marts, herunder økonomiske ubalancer i flere lande.

En række lande modtager anbefalinger vedr. finanspolitikken. Det drejer sig bl.a. om anbefalinger om strukturelle budgetforbedringer til de lande, der ikke lever op til deres mellemfristede mål for struktursaldoen (bl.a. Belgien, Finland, Frankrig, Irland, Italien, Letland, Polen, Portugal, Slovenien, Slovakiet, Storbritannien og Østrig).

Rumænien og Ungarn har fået henstillinger, fordi de afviger væsentligt fra de forebyggende regler i Stabilitets- og Vækstpagen, og deres anbefalinger afspejler behovet for tilpasning mod landenes respektive mål for struktursaldoen.

Spanien er det eneste land, der fortsat har en henstilling om at bringe det faktiske underskud tilbage under 3 pct. af BNP, og deres anbefaling peger på forpligtelsen til at nå dette mål i år.

Nogle lande modtager også anbefalinger om at styrke de finanspolitiske rammer og anbefalinger om at forbedre effektiviteten og holdbarheden af pensionssystemer og/eller sundheds- og plejesystemer (bl.a. Tjekkiet, Irland, Ungarn, Litauen, Malta, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Luxembourg, Belgien, Frankrig, Polen og Østrig).

For flere lande lægges også op til anbefalinger vedr. skattepolitik. Det drejer sig bl.a. om anbefalinger om skatteomlægninger, der letter skattebyrden for dermed at styrke incitamenterne til at arbejde (Italien, Letland, Tyskland og Østrig).

Nogle lande anbefales også at sikre bredere skattebase på forskellige områder (Kroatien, Irland, Italien, Litauen). Og nogle lande anbefales at styrke skatteopkrævningen (Bulgarien, Litauen og Rumænien).

Der gives også anbefalinger om reformer af den finansielle sektor til flere lande. Nogle lande anbefales at styrke tilsynet med den finansielle sektor (Bulgarien, Cypern og Malta), og flere anbefales at nedbringe bankernes andel af misligholdte lån (Bulgarien, Cypern, Irland, Italien og Malta).

Enkelte lande modtager også anbefalinger om at styrke udbuddet af boliger (Irland, Nederlandene, Storbritannien og Sverige).

Situationen på arbejdsmarkederne i EU er generelt blevet bedre i de seneste år, men flere lande har fortsat høj ledighed, herunder særligt blandt udsatte grupper. Derfor modtager en række lande blandt andet anbefalinger om at styrke integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet (Belgien, Frankrig og Østrig).

Anbefalingerne har også fokus på social inklusion. En række lande får således anbefalinger om at højne kvaliteten og reducere frafaldet på uddannelser og efteruddannelser (Spanien, Tjekkiet, Kroatien, Letland, Litauen, Polen, Slovenien og Portugal).

Nogle lande anbefales også at styrke de sociale sikkerhedsnet (Spanien, Ungarn, Kroatien, Estland, Litauen og Letland).

Flere lande får anbefalinger om at styrke kvaliteten af sundhedssystemerne (Bulgarien, Finland, Letland, Litauen og Rumænien).

Mange anbefalinger har også fokus på at forbedre erhvervs-klimaet og fremme investeringer for at styrke produktiviteten.

Flere lande modtager således anbefalinger om at fremme investeringer i forskning og udvikling (Estland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Litauen og Slovakiet).

Nogle lande modtager anbefalinger om at fremme investeringer i netværksindustrierne (Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Irland og Rumænien). Og nogle lande anbefales at styrke samarbejdet mellem universiteterne og erhvervslivet (Frankrig, Irland, Litauen og Rumænien).

Der er en række lande, der anbefales at reformere reguleringen af serviceerhvervene (Belgien, Kroatien, Tyskland, Italien, Frankrig, Ungarn, Luxembourg, Slovenien og Østrig). Og nogle lande modtager anbefalinger om at styrke erhvervslivets adgang til finansiering (Cypern, Portugal og Italien).

Flere lande modtager også anbefalinger vedrørende forbedring af den offentlige administration og anbefalinger om at styrke de juridiske systemer og bekæmpelsen af korruption (Bulgarien, Portugal, Cypern, Kroatien, Italien, Spanien, Slovenien, Slovakiet, Ungarn og Rumænien).

Anbefalingen til Danmark

Vender vi blikket mod Danmark, står det klart, at dansk økonomi er i en højkonjunktur. Flere end nogensinde før er i job, arbejdsstyrken har sat rekord, og velstanden har aldrig været højere.

Danmark modtager igen i år også kun én anbefaling. Anbefalingen går på at fremme konkurrencen i den indenlandsk orienterede servicesektor, herunder fx i forsyningssektoren og den finansielle sektor.

Det er på linje med tidligere års anbefalinger til Danmark om at fremme produktiviteten og stemmer godt overens med regeringens dagsorden.

Regeringen vil holde opsvinget i gang og sikre stabil vækst i de kommende år ved at endnu flere kommer i job, og at produktiviteten forbedres. Det kan bl.a. gøres ved at styrke effektiviteten og konkurrencen i nogle af de sektorer, som Kommissionen peger på.

Som opfølgning på forsyningsstrategien har regeringen indgået en række politiske aftaler om en mere effektiv forsyningssektor. Det gælder bl.a. aftaler om effektivisering af gas-, fjernvarme- og el-sektoren.

Regeringens energiudspil er også et konkret eksempel på, at vi har fokus på at forbedre konkurrence og effektivitet i forsyningssektoren. Udspillet indeholder bl.a. forslag om at sikre mere fair konkurrence mellem forskellige teknologier i produktionen af vedvarende energi.

Med en billigere og bedre forsyning kan vi øge husholdningernes rådighedsbeløb og styrke virksomhedernes bundlinje og konkurrenceevne.

Der udestår dog gennemførelse af tiltag på bl.a. vand- og affaldsområdet, og der er således et stykke vej endnu, før vi har en effektiv forsyningssektor med blik for forbrugernes ønsker og behov.

Konkurrencen i den finansielle sektor er også et fokus for regeringen.

Regeringen præsenterede for nylig en opfølgning på anbefalingerne fra Konkurrencerådet vedr. realkreditmarkedet.

Med opfølgningen iværksætter vi blandt andet en række initiativer, som samlet set skal bidrage til at styrke konkurrencen på det danske realkreditmarked.

Afslutning

På baggrund af Kommissionens udkast blev anbefalingerne godkendt på ECOFIN i sidste uge (22. juni). Det Europæiske Råd tilslutter sig anbefalingerne på topmødet i morgen og fredag (28.-29. juni), inden formel vedtagelse i ECOFIN i juli.

Landene forventes herefter at tage højde for anbefalingerne i deres økonomiske politik.